

Слободна наставна активност: ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

-у складу са Упутством за дидактичко-методичко остваривање програма („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19 и 6/20), чланом 61. Закона о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (члан 7),

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ учења слободне наставне активности животне вештине је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понаша се у складу са културом безбедности

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	вежба	Остало	укупно
1.	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ	4	2	9	15
2.	ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	7	1	13	21
	укупно	11	3	22	36

Наставне методе: дијалогска метода, монолошка метода, комбиноване методе, методе логичког мишљења (анализа, синтеза, индуктивно-дедуктивна метода, методе апстракције и конкретизације, поредбена метода), аудитивне и демонстративне методе

Наставна средства и помагала: цртежи, плакати, фотографије, таблице, графикони, хистограми, видео снимци, филм, презентације, рачунар, пројектор

ОБЛАСТ / ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	• на одговоран начин брине о себи и околини и помаже другима у невољи; • проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; • критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; • јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; • сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; • организује своје свакодневне активности на продуктиван начин

ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини	• препозна опасности и адекватно реагује; • разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; • тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; • процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; • повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; • образложи значај солидарности са људима у невољи; • аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи; • исказе афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста; • наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; • доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; • разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; • наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; • наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; • разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; • наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру
АКТИВНОСТ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ		
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
припрема материјале, комбинује различите технике рада са ученицима, уводи ученике у тему, представља кључне појмове садржаја и подстиче ученике на активно учење и самосталност у раду		комуницирају, сарађују, учествују у дебатама, радионицама, акцијама, анализирају видео материјал, презентације, новинске чланке, одабирају и демонстрирају вежбе за кризне ситуације

Тема	Садржаји и кључни појмови	Материјали	Начини и поступци остваривања програма
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ	• Вештине критичког мишљења • решавања проблема, • доношења одлука • Организационе вештине • вештине управљања временом • Социо-емоционалне вештине • сарадња, • комуникација • асертивност • решавање сукоба, • препознавање сопствених и туђих емоција, • превазилажење стреса.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: - демонстрације - презентације - мини предавања - дебата Корисни текстови и линкови Критичко мишљење и решавање проблема https://www.britishcouncil.rs/programmes/education/ О доношењу одлука и како не треба доносити одлуке https://poslovi.infostud.com/saveti/Donosenje-odluka-Kako-izabrati-najbolju-mogucnost/223. Како до бољих оцена или како постићи боље резултате у спорту, музичкој школи и сл https://poslovi.infostud.com/saveti/Kako-da-prepoznate-prioritete-i-planirate-u-skladu-sa-njima/361 вештини комуницирања, филм Мост https://www.youtube.com/watch?v=P1900TBJ7q8&index=13&list=PLcp-zjbR-kZ7a5WU63KCheDY8234SUPgr&t=0s бирање речи које користе у комуникацији https://www.youtube.com/watch?v=eHW23wa7Sgc развијању организационих вештина., како учити	- изабрати примере на којима ће ученици сагледати сложеност различитих животних ситуација и неопходност коришћења различитих вештина) - да би дошли до правилног увида ученике треба „водити“ кроз пример помоћу низа питања, што је уједно и почетак рада на критичком мишљењу. - важно је разликовање чињеница од претпоставки -самостално до закључака на основу проверених података, - изабор ситуација у који је проблем близак ученицима - вежбање организационих вештина из сегмената блиских ученицима не само из учења - ученици се деле у групе где ће свака од њих добити неки задатак који треба да обави. - треба радити на препознавању сопствених и туђи осећања - ученици активно слушају и бирају речи које користе у комуникацији

		духовите мини лекције из књиге Јасминке Петровић и Ане Пешикан „Све о (не)учењу: Како постати и остати глуп (у 39 лекција)“.	
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ	• Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. • Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. • Општа безбедност: безбедност у саобраћају; • знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС - експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи). • План комуникације и евакуације у случају несреће. • Елементарне непогоде: пожари, земљотреси,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: - демонстрације - презентације - видео прилози Опасне ситуације: платформи Црвеног крста Србије www.sigurnijeskoleivrtici.rs http://p531995.mittwaldserver.info сајт Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова http://prezentacije.mup.gov.rs/svs/ развој вештина о безбедносним поступањима филм „Наш свет, наши изазови“ https://www.youtube.com/watch?v=zhYMCs6TqQE заштиту животне средине и климатске промене. анимирани филм MAN https://www.youtube.com/watch?v=WfGMYdalCIU плана евакуације и комуникације из учионице до безбедног места, https://www.youtube.com/watch?v=UmiGvOha7As. породичног плана реаговања у случају несреће https://www.youtube.com/watch?v=kE3XAwR412I и https://www.youtube.com/watch?v=hs2prs9xVk8 о шумским пожарима налази се на сајту https://www.youtube.com/watch?v=bNLtjHG9dM. Рад на поплавама https://HYPERLINK https://www.youtube.com/watch?v=T5fWhc-adVh HYPERLINK	- припремити неке материјале који ће допринети подизању културе безбедности школе - прављење информативног кутка за смањење ризика од катастрофа - израда постера и презентације о правилима понашања током различитих елементарних непогода - акција за смањење климатских промена и заштиту животне средине - сарадња са локалним предузећем које је одговорно за одвожење отпада, постављање или прављење канти за рециклажу или разврставање отпада - правилно поступање у свакодневним активностима, при учествовању у саобраћају

	поплаве, екстремни метеоролошки услови. - Безбедност на води. - Прва помоћ	радионица „Ударне вести“ која се налази у Националном каталогу ресурса за сигурније школе и вртиће. кораци у случају најаве поплаве и у случају поплаве. анимирани филм https://www.youtube.com/watch?v=43M5mZuzHF8 . . о снежним наносима на коридору 10 у Србији 2014. године https://www.youtube.com/watch?v=hYFPfvFiOcM , а о активностима Црвеног крста у спасавању људи из сметова https://www.youtube.com/watch?v=Xo5YHa0VqNw . Безбедност на води https://www.youtube.com/watch?v=HesWX4CAWnY и https://www.youtube.com/watch?v=B3Vmu-iaub0	
--	---	---	--

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Програм се природно надовезује на садржај програма

Физичког и здравственог васпитања у којем се налазе садржаји о значају развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, пожари, поплаве), пружању прве помоћи и планирању дневних активности

Географија у петом разреду, где постоје садржаји који се односе на земљотресе, поплаве и климатске услове скриминација)

Биологија у шестом разреду где постоји садржај који се односи на прву помоћ и понашање у складу са климатским параметрима

Информатика рад са подацима и информацијама

Технике и технологије где је безбедност саобраћаја

Српског језика, помоћи у разумевању понашања човека у различитим животним ситуацијама, књижевна дела

Грађанског васпитања у трећем разреду обрађује тематска целина Снага узајамне помоћи

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ

- У складу са Правилником о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19 и 6/20), чланом 61. *Закона о основном образовању и васпитању* и *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.

- **Напомена:** Праћење и вредновање ће се прилагођавати условима рада и напредовању ученика, као и условима рада у време пандемије.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ			
	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева, прописаних међупредметних компетенција и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Провера постигнућа и оцењивање ученика врши се усменим путем. Континуирано праћење постигнућа ученика врши се на свим редовним часовима, у различитим облицима рада кроз самостално излагање, слушање туђих и изношење својих ставова, иницијативност, ангажовање, аргументовано учешће у дискусији. Тамо где се очекује знање или нека вештина прикладно је да се то провери у форми квиза, улазних и излазних тестова, презентација и писања есеја Ученици се унапред упознају шта ће се и на који начин пратити и вредновати, а приликом сваког вредновања постигнућа ученицима се даје повратна информација. Критеријуми су: квалитет постављених питања, способност да се промени мишљење у контакту са аргументима, разликовање чињеница од интерпретације, способност да се изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице.	Посматрањем се прати и оцењује напредак ученика - активност ученика, повезивање школског и ваншколског искуства ученика, учење путем решавања проблема, сарадња и тимски рад, употреба савремених технологија у образовне сврхе. - Ученици се стално обавештавају о резултатима наставникове процене и подстичу да напредују. Наставникова запажања се бележе у његовој личној евиденцији.	Током читаве школске године Белешке са часова Пресек стања по класиф. периодима

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА

- Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за истраживање, прилагођавање задатака,)
- прилагођавање задатака ученицима са изузетним способностима врши се у складу са способностима сваког ученика.; подразумева најпре идентификацију ученика, а потом и прилагођавање садржаја кроз индивидуализован приступ и примену диференциране наставе како садржаја, тако и метода рада.

